

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/328/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7511208056
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7511208056.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., Údernícka č. 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, proti odporkyni F. Š., G. I. Č.. XX, K., za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká č. 16, Prešov, IČO: 42 176 778, v konaní o 371,03 € s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Košice-okolie, č.k. 10C/213/2012-86 z 25.4.2013

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil a vrátil navrhovateľovi súdny poplatok z návrhu vo výške 15,37 € prostredníctvom príslušného daňového úradu.

Tretím výrokom o povinnosti navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi (ďalej len VÚ) trovy konania 90 € na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

Posledným výrokom vyslovil, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

Vo veci VÚ dňa 20.2.2012 oznámil súdu, že vstupuje do konania na strane odporcu. Následne podaním zo dňa 22.6.2012 podal odpor proti platobnému rozkazu v ktorom vzniesol námietku premlčania celej uplatnenej pohľadávky a žiadal návrh zamietnuť. Pokiaľ sa týka zmluvnej pokuty 219,08 € poukázal, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto aj v tejto časti navrhoval návrh zamietnuť. Právny zástupca navrhovateľa podaním zo dňa 21.6.2012, ktoré bolo súdu doručené dňa 27.6.2012 zobral návrh v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť. Zároveň žiadal vrátiť súdny poplatok. K trovám konania, ktoré vznikli vedľajšiemu účastníkovi uviedol, že nevidí význam v právnom zastúpení Združenia na ochranu občana spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Spochybňuje teda nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom a zastáva názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania a žiadal, aby súd na túto okolnosť prihliadol a o trovách konania rozhodol s použitím § 150 OSP tak, že vedľajšiemu účastníkovi trovy konania nepriznáva.

Súd citoval § 96 ods. 1, § 11 ods. 3, 4, 6 zák. č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, a dôvodil, že keďže konanie vo veci bolo zastavené na základe späťvzatia navrhovateľa, súd rozhodol o vrátení súdneho poplatku z návrhu, ktorý je krátený o 6,63 € zo sumy 22 €. Súdny poplatok takto bude vrátený po právoplatnosti tohto uznesenia prostredníctvom príslušného daňového úradu.

Súd konštatoval (keď citoval § 146 ods. 2 O.s.p.), že trovy vynaložené VÚ sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania a v dôsledku poskytnutej právnej pomoci boli príčinou späťvzatia návrhu, preto ich aj priznal. V danom prípade zastavenie konania zavinil svojim procesným úkonom - späťvzatím návrhu - navrhovateľ. Súd preto priznal vedľajšiemu účastníkovi trovy konania, ktoré pozostávajú z dvoch úkonov - prevzatie a príprava, odpor. Jeden úkon právnej pomoci činí 29,87 € podľa § 14 ods. 1 písm. a) Advokátskej tarify, režijný paušál za rok 2012 2 x 7,63 €, to všetko zvýšené o 20% DPH. Trovy konania tak celkom činia 90,- €. Na túto čiastku súd zaviazal navrhovateľa, aby ju zaplatil na účet právneho zástupcu VÚ v zmysle § 149 ods. 1 Os.p.

V podanom odvolaní žiadal navrhovateľ rozhodnúť podľa § 220 O.s.p. a napadnuté uznesenie vo výroku o trovách VÚ zmeniť tak, že VÚ sa náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trov odvolacieho konania vo výške 19,33 € s DPH.

V odvolaní namietal, že nepriznaním náhrady trov konania VÚ by neboli porušené základné práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, lebo trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli v príčinnej súvislosti s procesným postojom VÚ k predmetu konania. Krajský v Trnave už aj rozhodol v rozhodnutí sp. zn. 21Cob/234/2012, že odmenu za úkony právnej služby poskytnuté právnym zástupcom VÚ na strane odporcu nie je možné považovať za účelne vynaložené trovy. Spotrebiteľ by sa mal sám zastupovať a podľa § 93 ods. 2 O.s.p., ak VÚ - združenie na ochranu spotrebiteľa vystupuje v konaní, musí z podstaty svojej existencie byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach tak ako aj ustálil Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012. Okrem iného poukazuje odvolateľ aj na účel civilného procesu a ďalšie rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, namietal, že združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec.

Vo vyjadrení k odvolaniu VÚ navrhol potvrdiť uznesenie vo výroku o priznaní trov VÚ s tým, že žiadal trovy odvolacieho konania 26,30 € na účet JUDr. Igora Šafranka zaslať ako náhradu. Ide o uznesenie vecne správne a k námietkam poukázal právny zástupca VÚ, že bez právneho zastúpenia by nebolo možné zisťovať praktiky navrhovateľa, ktorý bez súdnej kontroly využíva súdy na to, aby v rozpore s § 172 ods. 9 O.s.p. na zisky aj v spotrebiteľských veciach pri neprijateľných zmluvných podmienkach a nekalých obchodných praktikách. Novelizované znenie § 137 O.s.p. uzákoňuje, že im patrí náhrada výdavkov na zastupovanie advokátov. Okrem judikatúry platnej na všetkých súdoch Slovenskej republiky poukázal na Soudní roshledy 2/2002 na str. 43 (je to citované aj v Komentári Slovenskej občianskeho procesného kódexu); že advokát, ktorý se v soudním řízení domáhá svého nároku plynoucího z podnikatelské (advokátní činnosti), resp. z příslušného soukromnoprávního vztahu, se může nechat zastupovat zástupcem (advokátem), jež si zvolí a v případě úspěchu ve věci má tento účastník nárok i na odměnu za zastupování jím zvoleným advokátem. K argumentácii navrhovateľa, že Združenie má podľa § 25 zák.č. 250/2007 Z.z. možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva a poukázal na reálnu skúsenosť ich Združení: po opakovaných žiadostiach v priebehu posledných dvoch rokov napokon Ministerstvo hospodárstva schválilo Združeniu finančnú podporu vo výške 4.000 €. Takýto finančný príspevok pri objeme činnosti vykonávanej Združením na podporu spotrebiteľov nepokrýva ani len poštovné výdavky. Takáto zákonná možnosť Združení čerpať finančné prostriedky na podporu svojej činnosti tu síce existuje, pretože je výsledkom transpozície právnych aktov EÚ do ich legislatívneho prostredia, avšak realita praxe je úplne iná a podpora štátu je skôr v rovine iluzórnej, než skutočnej. Navyiac, nie je im jasné, prečo by mal štát dotovať prehrané súdne spory dodávateľov, respektíve vymáhačských spoločností. Z ďalších rozhodnutí, napr. z rozhodnutia sp. zn. 8Co/69/2012 Krajského súdu v Prešove vyplýva, že pri príprave a prevzatí zastúpenia nie je povinnosť právneho zástupcu oboznamovať sa so spisovým materiálom a v tomto štádiu dochádza k oboznamovaniu sa s vecou a zhodnotením ďalšieho postupu, pričom z obsahu spisu má právo sa právny zástupca oboznámiť po udelení plnomocenstva a preto príprava a prevzatie právneho zastúpenia je samostatným úkonom.

Odvolací súd podľa § 214 ods. 2 O.s.p. (lebo v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu uvedenom v § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a zistil, že uznesenie je vecne správne, odvolací súd sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvého stupňa stotožňuje v celom rozsahu, lebo sú správne a zákonné (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Podľa ust. § 93 ods. 2 O.s.p. ako VÚ sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Uvedené ust.

bolo do nášho právneho poriadku zavedené zák. č. 384/2008 Z.z, pričom týmto samotným zákonom bola VÚ daná legitímácia na vstup do konania. Cieľom takto koncipovanej pr. úpravy podľa Dôvodovej správy k uvedenému zák. bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Vedľajšie účastníctvo je formou spoločenstva účastníkov v občianskom súdnom konaní. VÚ je osoba odlišná od účastníka samotného, ktorá sa zúčastňuje konania z dôvodu, že chce pomôcť zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov (sporných strán). VÚ je motivovaný víťazstvom v spore toho účastníka, ku ktorému pristúpil. Táto motivácia je v zmysle ust. § 93 ods.2 O.s.p. daná predmetom jeho činnosti, ktorým je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Vzhľadom na uvedené, účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu ale nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, teda „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie [to však napríklad neplatí pre také štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje o žalobe platobným rozkazom (tzv. skrátené konanie), kedy sa táto pomoc môže najskôr prejaviť, až keď bude proti platobnému rozkazu podaný odpor].

Vychádzajúc z ust. § 93 ods.4 O.s.p. v zmysle ktorého VÚ má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník je možné mu priznať aj náhradu trov konania, ale len za predpokladu že toto právo vzniklo aj účastníkovi na strane ktorého v konaní vystupoval (pozri aj právne závery v Uznesení Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/115/2010 zo 25.4.2012).

Podľa § 142 ods.1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie, alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemá.

Článok 47 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky priznáva každému právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi. Pojem každý spadá aj na VÚ, ten nie je vylúčený z voľby akým spôsobom si toto ústavou dané právo uplatní, ale musí počítať s tým, že súd bude skúmať podľa § 142 ods.1 O.s.p. či trovy ním uplatnené boli vynaložené účelne teda či sa nimi sledovalo procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takémuto tvrdenému nároku. Súd nemôže zaviazat' účastníka na náhradu tých trov, ktoré druhý účastník počas konania vynaložil zbytočne.

Paušálny vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do všetkých konaní, v ktorých vystupuje ako žalobca rovnaký subjekt, bez ohľadu na stav konkrétneho súdneho konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť jeho úkonov, nepovažuje odvolací súd za dôkaz o jeho nezištnej pomoci tak, aby naplnil ciele jeho činnosti (pozri ďalej literatúru o postavení vedľajšieho účastníka v konaní, Justičná revue č. 4/2005, Ján Slobodník. „Vedľajší účastník a právo na odvolanie“, strana 527 a nasl.; ďalej Justičná revue č. 2/2006, autori: Ján Slobodník a Gabriela Világiová: Vedľajší účastník a jeho povinnosť platiť trovy dôkazu“).

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil v jeho napadnutej časti aj výrok o trovách konania VÚ.

V zmysle vyššie uvedeného odvolací súd urobil záver, že nebolo potrebné aplikovať ust. § 150 O.s.p v danej veci, avšak so zreteľom na účel právneho zast., na hospodárnosť konania, keďže tieto boli účelne vynaložené.

Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 224 ods.1 a § 142 ods. 1 O.s.p. a VÚ ich náhradu nepriznal.

Odvolací súd považuje trovy prvostupňového konania, ktoré má platiť podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. navrhovateľ za účelne vynaložené, pri účelnosti poukazuje na to, že aj keď odpor podaný v tejto veci podľa jeho obsahu sa môže opakovať v rôznych stovkách námietok z hľadiska uplatnených opravných prostriedkov v konaniach, v ktorých žaluje spotrebiteľov navrhovateľ, súd prvého stupňa správne určil povinnosť nahradiť trovy VÚ, keď advokátska kancelária podala odpor a má právo aj na odmenu za jeden úkon právnej pomoci (29,87 € podľa § 14 ods. 1 písm. a) advokátskej tarify) aj za prevzatie a prípravu zastúpenia, lebo aj ust. § 137 O.s.p. umožňuje prijať záver, že nie je možné vysloviť právny dôvod, aby bol VÚ obmedzovaný v ústavnom práve na právne služby, lebo ak zastupuje VÚ, Združenie na ochranu spotrebiteľa plní úlohy všeobecného záujmu tak z hľadiska práva vnútroštátneho ako aj úniijného. Išlo o nevyhnutné trovy právneho zastúpenia, lebo bez podania odporu by nebolo zastavené konanie vo veci.

Napokon právny zástupca presadzuje spolu s VÚ oprávnené záujmy spotrebiteľov už dlhodobo a nemožno pričítať na ťarchu právneho zastúpenia VÚ, že by bolo potrebné aplikovať ust. § 150 O.s.p. v danej veci, lebo konanie sa muselo zastaviť jednoznačne pre zavinenie navrhovateľa. Je treba konštatovať, že aj trovy konania spolu 90 € (2 x 29,87 € + 20 % DPH + 2 x 7,63 €) sú primerané aj vo vzťahu k uplatnenej pohľadávke navrhovateľa v konaní o 371,03 €.

Naopak, v odvolacom konaní síce aj právny zástupca VÚ si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania, avšak aj napriek rozsiahlemu vyjadreniu, toto vyjadrenie už odvolací súd nepovažuje za účelne vynaložené trovy s poukazom aj na nejednotnú judikatúru, napríklad uznesenie sp. zn. 13Co/105/2012 Krajského súdu v Banskej Bystrici, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/259/2011 zo 4.4.2012. (§ 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.)

Výsledok hlasovania - pomer hlasov : 3 hlasy za (§ 3 ods. 9 tretia veta zák. č. 757/04 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.